

Гоце и към самата борба, но никаква поетическа спекулация - Яворов не жертва истината за никакъв поетически ефект.”¹⁰ Тъкмо Яворов, но в “Хайдушките си копнения”, ще покаже, че поетическата спекулация вече не е способна на благоговейна почит. А колкото до стотината странички на биографията на Гоце, най-проблематичен е не жанровият им статус, а обемът им - те функционират като оператор за интертекстуални съотнасяния и в мостовото прехвърляне към текста на Захари Стоянов освобождават необозрима по обем словестност, разположена не само на различни дискурсивни нива, но и в рецептивните традиции, които те са създали. Защото пулсациите на крайните точки (ако има такива) на митопоезиса “Левски” неизменно бележат тоталността на националния митопоезис.

Би трябвало да демонстрирам поне основните мостове, които текстът-оператор изгражда. Нека започнем от разчетения от Бадев “солиден историко-генетически метод”. Описанието на “расата, момента, средата” действително са предразказва на биографичното, но тяхното включване е цитатно-иронично, те присъстват само за да бъдат демонстрирани като недостатъчни и невъзможни в обяснителността си на “фактори за формиране на личността”. “Строгият” бай Никола “не направя от малкия Гоце някой треперко”, “мекосърдечната стрина Султана” “не направя от него един разглезен прокопсаник” (11), ако “тая среда непременно туря свои белези..., Гоце може би дължи нещо и на родния си град” (12). Все така прието-отречена е и ролята на училището и учителите. Когато сред велегласното верноподаническо “чок яша”, с което учители и ученици трябва да поздравят султана за рождения му ден, прозвучава самотното “Аша-а” на Гоце, това вече е гласът на абсолютната самота, на чистота различие и с нищо необоснованото изключение.¹¹ Алогично е екстремът на неконвенционалното да бъде извеждан от

10. Пак там.

11. Микросюжетът подхваща и друга вариация на спонтанно оразличеното, която има своята логическа обоснованост в невинността на детското. “Кукушанчето днес беше искрено за всички ни” е реплика, която помни и припомня Вазовата Събка - “едно дете, по невинност казало няколко безместни, но прави думи” (Ив. Вазов, *Под игото. Съчинения в четири тома*, т. 3, с. 65).